

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Principia Juris Canonici : Ex Libro ... Decretalium Gregorii
IX. Pontificis M / Antehac In Alma & Archi-Episcopali
Benedictina Universitate Salisburgensi**

König, Robert

Salisburgi, 1725

VD18 80460526

31. De regularibus & transeuntibus ad religionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61800](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61800)

causa 10. q. 1. Atque hæc de jure communi scripto omnino arbitrariæ sunt, & ex libera offerenti voluntate, seu beneplacito dependent, sicut aliæ donationes gratuitæ erga DEUM absque ulla determinatione quantitatis, vel qualitatis. Si tamen aliunde Parochus defectum sustentationis pateretur, Parochianos ad faciendas proportionatas oblationes compelli posse communiter sentiunt DD. & ita accipiunt textum in *c. omnis* 69. *dist. 1. de consec.* ubi oblationes inter missarum solennia præcipiuntur. Certè per consuetudinè Parochianos ad præstandas certas oblationes obligari posse, *ex c. 42. de Simonia* concludit P. Engel *b. t. n. 64.*

Sciscitanti: cujus sint oblationes, quæ sunt Oratoriis, atque Ecclesiis, vel Capellis, ac Imaginibus sitis intra limites cujusdam Parochiæ? respondeo, esse Parochi, ut qui intentionem fundatam in jure habet super omnibus oblationibus factis intra fines suæ Parochiæ juxta *c. quia Sacerdos & c. Sanctorum causa* 10. q. 1. & notant Canonistæ in *Rubr. de Parochiis*. Hostiens. *n. 1.* Panorm. *n. 4.* Nisi eâ intentione offerrentur, ut in honorum, ornatumque Sacelli, vel imaginis infunderentur: etenim talis offerentium intentio servanda esset. *c. causa* 12. *de V. S. Angelus V. Ecclesia*. §. 9. Seraph. *dec. 774. n. 1.* Fagn. in *c. pastoralis. de his, quæ fiunt à Pralat.*

TITULUS XXXI.

De Regularibus & trans-euntibus ad Religionem.

SUMMARIA.

1. Quid sit professio religiosa? 2. Quotuplex? 3. Votum solennitas inventa est lege Ecclesiastica. 4. usque 12. Quinam capaces, ut religionem profiteantur.
12. Qui non? 13. In qua Religione emittatur professio? 14. 15. 16. 17. Requisita professionis. 18. Ejus finis. 19. & seqq. Ejusdem effectus.

HActenus de Clericis secularibus, eorumque beneficiis, & juribus. Deinceps agemus de Regularibus, quos facit professio religiosa.

§. I.

Definitur professio religiosa, quod sit approbata ab Ecclesia Religionis solennis promissio, quæ quis se observationi certæ alicujus Monachalis regulæ obstringit. Hostiens. *b. t. §. ad quid §. professio.*

§. II.

Dividitur professio religiosa in expressam, & tacitam. *Expressa* est, quando quis expressè vel verbis, vel scriptis, vel utrisque simul se alicui probatæ religioni devotet. *Tacita* quando quis non verbis, sed alio indicio mentem suam religionis à se tacitè susceptæ explicat; veluti si habitum Professis proprium per triduum, vel habitum Novitiis, & Professis communem per annum gestaverit. *c. 8. c. 22. b. t. c. 1. c. 2. Eod. in 6. Clem. 2. Eod.* Atque hic tacitus Professionis modus etiam post Conciliū Tridentinum obtinet, modò actus, per quos tacita fit professio, à Novitio liberè, & cum intentione profitendi post decimum sextum ætatis annum, & annum integrum probationis pergantur. Barb. *J. E. U. lib. 1. c. 41. n. 4.* Miranda in *man. Pral. tom. 1. q. 24. n. 12.* Sanè in præi tacita ista professio vix amplius in usu est, sed ordinariè verbaliter, ac in scriptis fieri solet.

§. III.

Causa efficiens professionis Religiosæ est vel remota, vel proxima.

Remota est jus, non Divinum, sed Canonicum, ex quo voti solennitas profluit, ita testante Bonifacio VIII. in *c. un. de voto in 6.* per illa verba: *Voti solennitas ex sola constitutione Ecclesia est inventa.* Cui succinit Gregor. XIII. in Bulla: *Ascendente Domino* ubi contra impugnatores instituti S. J. statuit, Coadjutores ejusdem Societatis, tametsi vota tantum simplicia edant, esse tamen verè Religiosos, indutus ratione *d. c. un.* ut ipse intinuat: *Nos considerantes, voti solennitatem solè Ecclesia constitutione inventam esse &c.*

Proxima est mas, aut scemina, qui religio-

nem profitetur. Potest autem profiteri omnis, qui non expressè prohibetur. Prohibetur verò

I. *Furiosus*, seu ex aegritudine *mente alienatus*. c. 15. h. t. quia Professio religionis petit voluntatem plenam, & deliberatam. c. 1. de *His, quæ vi, metûsve causâ*.

II. *Impubers*, & quicumque decimum sextum ætatis annum non implevit, adeò ut Professio antea facta sit nulla, nullamque, & per consequens nec voti simplicis, obligationem inducat. Trid. *sess. 25. de Regul. c. 15.* per quod corrigitur c. 1. c. *placuit causâ 20. q. 1. c. 1. & 8. b. t. Clem. 1. Eod.* & plura alia. Gonzal. ad c. 6. h. t. ubi refellit errorem Lutheri, qui asserit, viros tantum post 70. aut 80. annos vitam monasticam profiteri oportere: & Calvini, qui refert, olim nefas fuisse, ante annos 60. feminas votum continentiaë emittere.

III. *Filius*, si Parentes ita ejus operis indigeant, ut absque illis in gravi necessitate constituantur, & defectum sustentationis patiantur, nisi filius subveniat, & ab ingressu religionis ablineat: tali enim casu tenetur filius ingressum Religionis differre, & Parentibus succurrere. *can. 1. dist. 30. S. Th. 2. 2. q. 101. a. 4. ad 4. q. 189. a. 6.* Si tamen Professio defacto emissâ sit, valida est, cum substantiali defectum non habeat. Barb. *J. E. U. lib. 1. c. 42. n. 20. in fin.*

IV. *Servus*, qui durante servitute absque consensu Domini Professus, intra triennium revocari potest. *de fin. causâ 17. q. 2.* nisi Monasterium sciverit servitutem, vel neglexerit inquirere; quo casu, si admissus fuerit servus non repetetur, sed à Monasterio arbitrio boni viri affirmatio ejus præstabitur. c. 12. *dist. 54. Barb. in c. 2. de Servis non ordin.*

V. *Obligatus ad ratiocinia*, id est, reddendis rationibus propter officium aliquod publicum obnoxius, aut ingenti *are alieno gravatus*, si adhuc spem habeat satisfaciendi. Tambur. *de Jure Abb. rom. 3. disp. 6. q. 3.* tum quia propter opus consilii, ut est ingressus in reli-

gionem, non est omittendum opus præcepti, ut est solutio debitorum; tum quia nemini licet cum alterius injuria locupletari, nec in bonis temporalibus, nec in spiritualibus. *cap. suam de Pœnis.*

VI. *Episcopus*, cui Episcopatum deserere, & transire ad Religionem, in eaque Professionem emittere haud licet: siquidem, sicut Maritus suæ uxori, ita hic obstrictus est suæ Ecclesiæ; unde sicut maritus non potest deserere uxorem absque ejus consensu, ita nec Episcopus Ecclesiam suam sine consensu Papæ, qui talem licentiam concedere non solet, nisi Episcopus ad exequendum officium suum sit inhabilis. c. 18. h. t. c. 10. *de Renuntiat.* Quod tamen intelligendum est de Episcopo consecrato, vel etiam de electo & confirmato, ut qui similiter est sponsus Ecclesiæ suæ, cui sine licentia Papæ profitendo religionem renuntiare nequit. c. 2. *de Translat. Episc.* Episcopus autem electus tantum, cum nondum spirituali conjugio sit ligatus suæ Ecclesiæ, ideo sine licentia Papæ Episcopatu renuntiare, religionemque profiteri potest. Pirrhing. *h. t. n. 125. & seqq.*

VII. *Is, qui laborat caducò*, vel alio simili gravi morbo, propter quem sine turbatione comunitatis in monasterio habitare, & regulam religionis observare non potest. Quòd si similem defectum in Novitiatu dolose, vel ex quacunque alia causa reticeat & Professionem defacto emitat, graviter quidem peccat, præsertim si à Superioribus propterea interrogatus sit: decipit enim monasterium in re satis gravi & notabili; nihilominus cum similibus defectibus non afficiat, nec mutet substantialia religionis, valet Professio defacto emissâ, ut ex quadam Bulla Clementis VIII. & aliis DD. quasi certum asserit Tambur. *cit. loc. n. 11. 15. & 26.* Fatendum tamen, ex peculiari religionis statuto à S. Pontifice, cujus est substantialia Religionis augere, in forma specifica confirmato, Novitum ob ejusmodi morbum, ac

defectum ad Professionem illius Religionis absolute inhabilem reddi posse, quemadmodum in Religione S. J. Capucinorum, & Minorum morbo gallico laborantes penitus excludi, refert Tamb. de *Fure Abb. cir. disp. 6. q. 3. n. 26.* Utrum autem nulliter Professus ob talem morbum absque Ordinarii interventu, & non servata forma præscripta in Trid. *sess. 25. de Regular. c. 19.* expelli possit? disputat Jacob Pignat. *tom. I. consult. 89. à n. 7.*

11 Huc pertinet illa *questio*: an iustum & tolerandum sit, ut in quibusdam Monasteriis, & Collegiis non recipiantur, nisi nobiles? Resp. &

Dico I quòd si aliquod Monasterium, aut Collegium fundatum sit pro Nobilibus, expeditum est, solos in eo nobiles recipiendos esse: quandoquidem in Collegiis non sunt admittenda personæ cujusvis conditionis, nisi illius, cujus gratia sunt instituta. *l. 6. C. de SS. Eccles. talia Monasteria in Germania sunt Ducale Archiepiscopium Campidonense, Cœnobium Gengenbacense, Abbatia Buchaviensis, & si quæ alia. Hermes in Fascic. Fur. publ. c. 27. n. 5. 18. & 38. in edit. pr.*

12 *Dico II.* Nulla consuetudine induci potest, ut in Monasteriis, aut Collegiis, quæ indifferenter pro personis cujusvis conditionis fundata sunt, soli nobiles recipiantur. Ita Virg. *Alviset. in Murenul. sect. 4. dub. 27. n. 7. & seq.* ubi per longum & latum ostendit, talem consuetudinem adversari menti fundatorum, repugnare legi Evangelicæ, contrariari SS. Canonibus, praxi Ecclesiæ, decretis SS. Pontificum, & in specie regulæ S. Patriarchæ Benedicti, eo quòd in Ecclesia non attendenda sit generis, sed virtutis nobilitas, vitæque honestas gratum DEO faciant, & idoneum servitorem. *c. venerabilis. de Præbend.* Sunt tamen cæteris paribus nobiles ignobilibus præferendi, ut probat idem *Alviset loc. cit. n. 3.*

§. IV.

13 *Objectum* Professionis Religiosæ est Religio

ab Ecclesia approbata, quam quis profiteretur editis votis perpetuæ paupertatis, castitatis, ac obedientiæ.

§. V.

Forma Professionis Religiosæ stat in requisitis, quæ inter

Primum est, ut Novitius ante Professionem stet in probatione per annum. Trid. *sess. 25. de Regul. c. 15.* Et hic annus I. debet esse integer ac de momento in momentum computari ab hora, in qua suscepit habitum, usque ad horam in qua fit Professio, ita ut si unus tantum dies deficiat, Professio sit nulla. Sanchez *lib. 2. de matr. disp. 24. n. 16. & 22.* Azor. *tom. 1. l. 1. moral. lib. 5. c. 28.* ubi ex jure ostendit, quòd, quando lex requirit aliquod tempus, & loquitur cum præpositione *per*, ut *per annum*, vel *mensem*, talis annus, vel mensis debet esse completus arg. *l. non putabam. & l. si annos. ff. de Condit. & Demonstr. II.* annus Novitatus debet esse continuus, & non interpolatus. Navar. *concl. 52. h. t. n. 2.* Bonacin. *rom. 1. q. 2. de clausur. p. 10. diff. 2. §. 2. n. 3.* ubi dicit, interpolationem duarum dierum vitare integritatem, & continuationem anni. Sanchez *lib. 5. Decal. c. 4. n. 10.* ubi pro se citat 24. Doctores Juristas. Amplius: Navar. *consil. 37. h. t. at. se* vidisse in tribunali sacre Penitentiariæ declarari nullam Professionem cujusdam Novitii, qui fuit in quodam Conventu per decem menses, è quo exivit, & postea ivit ad alium Conventum eju dem ordinis, ubi mansit Novitius per duos menses, & Professionem emisit cum suffragiis totius Conventus.

Notat verò Barb. *in c. 16. h. t. n. 4.* Gonz. *lib. 1. & plures apud eum citati, Morales, Dominici, & cum illis communicantes, speciali privilegio Pii V. in Constit. quæ incipit: Summa. 23. Aug. 1570.* edita concessio. si decimum sextum ætatis annum expleverint, in articulo mortis constitutas profiteri posse etiam intra annum Novitatus ad lucrandas indulgentias, aliàs que gratias Professorum, ita tamen ut si ex illo

si morbo convalescent, teneantur complere integrum Novitiatûs annum, & Professionem de novo emittere, nec vi talis Professionis in articulo mortis emissæ Monasterium in bonis profientis cum præjudicio venientium ab intellectato succedere possit, nisi postea convalescens expleto probationis aîno expressam Professionem edat. Zypæus in Anal. jur. Pont. h. t. n. 18. Donatus in Prax. Regul. tom. 2. p. 2. tr. 9. q. 17.

15. *Alium* requisitum est, ut professio spontaneâ & liberâ voluntate sit emissâ. c. 1. h. t. metus enim gravis ab extrinseco in ordine ad Professionem incusus eandem annullat. c. per personas. causâ 20. q. 3. c. 1. de his, quæ vi. memorare causâ. Trid. sess. 25. c. 19. de Regul. ubi ait, præcipuam causam ad probandam Professionis nullitatem esse metum, aut vim. Ratio est: quia per ipsam novus, & ex natura sua immutabilis status recipitur, non minus, quàm per matrimonium carnale. Suarez. tom. 3. de Relig. lib. 6. c. 5. in fin. & c. 6. n. 6. Quapropter Concil. Trid. sess. 25. cap. 17. de Regul. præcipit, ne ulla Abbatissa, seu Præfecta Monasterii admittat ullam Novitiam ad Professionem, nisi prius monitò Episcopò, qui jubet fieri examen de libertate Novitiæ. Quòd si Abbatissa Episcopò non monitò Novitiam ad Professionem admiserit per Episcopum potest suspendi ab officio. An verò Professio facta absque prævio examine sit nulla? vide Sanchez. lib. 5. Decal. c. 4. n. 21.

16. *Tertium* est: ut Professio fiat cum consensu ejus, cujus est incorporare Religionem per c. 13. & ibi Gloss. c. 16. h. t. propterea, quia ut sui traditio obligationem pariat respectu religionis, ejus consensus interveniat, oportet. Et quidem in Ordine Minorum facultatem recipiendi Novitios habent Provinciales, quam tamen Generalis Ordinis illius poterit coarctare, sicut viderit expedire. c. exivit. de V. S. in 6. Imò addit Sanchez l. 5. Decal. c. 4. n. 71. quòd non solù Generalis Ordinis, sed & Provincia-

lis absque privilegio Prælato Conventus mandare possit, ne admittat ad Professionem talem Novitium, si Provincialis habeat justam causam, ita ut si Prælatus localis secus faciat, Professio sit nulla, etsi Provincialis in sua inhibitione non addat decretum irritans. In aliis Ordinibus primùm spectanda est consuetudo, alicubi enim hoc jus suscipiendi Religiosum, & admittendi ad Professionem ad solum Abbatem, & Conventum simul spectat. c. fin. h. t. in 6. Quòd si consuetudo, aut privilegium speciale probari nequeat, Abbatem cum solo consilio Conventus Professionem recipere posse, ad eò scilicet ut tantùm vota, & rationes Conventus audire, non autem sequi debeat docet Panorm. Sylv. & alii, ex ea maximè ratione, quòd licet Abbas in arduis debeat requirere consilium Conventus, absolutè tamen tota dispositio Monasterii penes Abbatem consistat juxta c. nullam causâ 18. q. 2. Sed verius est receptionem Religiosorum de jure communi ad Abbatem cum consensu Capituli, vel majoris partis suorum Conventualium pertinere, cum secundum c. 6. de his, quæ fiunt à Prælat. Abbas nec in Parochia, ubi Monasterium Jus Patronatus habet, Clericum præsentare valeat sine consensu Capituli. Sanchez d. c. 4. n. 65. qui n. 63. assignat 17. Doctores pro hac opinione.

Scrúpulo non caret: an saltem sede vacante, sive Abbate mortuo possit Conventus Novitium ad Professionem admittere? Sed resolutio patet ex dictis: si enim jus recipiendi Religiosum ex consuetudine vel privilegio simul & æquè principaliter Abbati & Conventui competat, etiam mortuo Abbate poterit Conventus Novitium ad Professionem admittere juxta c. fin. h. t. in 6. Econtra si vel ad Abbatem solum, vel ad Abbatem cum consilio, aut consensu Capituli susceptio Religiosorum spectet, mortuo Abbate Conventus Religiosum suscipere non poterit. arg. c. un. Ne sede vac. aliquid innov.

§. VI.

18 *Finis* Professionis religiosa est Christiana charitatis perfectio, ad quam tendere omnes Religiosi obligatur. S. Th. 2. 2. q. 186. a. 1. ad 3.

§. VII.

19 *Effectus primus* est quod Professum faciat Religiosum, & constringat ad observationem votorum castitatis, paupertatis, & obedientiae, ita ut neque S. Pontifex salvâ religione contra ea possit licentiam indulgere. c. 6. de Statu Monach. ex quo inferit S. D. 2. 2. q. 88. a. 1. S. Pontificem in voto solenni religionis dispensare non posse. Verum huic doctrinae obsistit, quod juxta c. un. de Foro in 6. voti solennitas ex sola constitutione Ecclesiae sit adinventâ, consequenter ab eodem rursus dissolubilis. arg. c. 1. de R. J. Præsertim cum defacto SS. Pontifices aliquoties dispensaverint, ut docent historiae.

20 *Secundus* est, quod Professio inducat obligationem indissolubilem, tam ex parte Proficientis, quam ex parte Religionis, ita ut neque Professus propriâ auctoritate possit deserere Religionem, neque Religio possit Professum dimittere saltem regulariter.

21 *Addo: saltem regulariter:* I. enim ob veram incorrigibilitatem, & contumaciam in gravi aliquo crimine Religiosus actualiter Professus è Monasterio, vel omnino ex Religione ejici potest, ut colligitur ex c. 6. & fin. de Statu Monach. c. 10. de Majorat. & Obed. & cap. 7. *Ne Clerici vel Monach.* iustissimâ ratione: quia membrum putridum, cui amplius remedium applicari non potest, merito resecatur, ne etiam reliqua corrumpat. Ut autem Religiosus quoad effectum ejectionis incorrigibilis censeatur, non sufficit, quod sæpius admonitus non emendaverit, vel aliàs vix super sit spes emendationis, sed insuper juxta decretum S. Congregationis Concilii Trid. jussu Urbani VIII. editum, prout refert Tambur. de Jur. Abb. tom. 3. disp. 8. q. 7. singulariter requiritur, ut uno anno in carceribus

jejunio, & poenitentia probatus non resipuerit, sed indurato animo in depravatis moribus permanere voluerit.

II. Religiosus ab una Religione transire potest ad aliam strictiorem, petita tamen, eum non obtenta licentia. Itaque ad transitum ab uno Monasterio ad aliud requiritur justa causa & præter illam tria sequentia accedere debent; *Primo*, ne fiat ex temeritate vel levitate in injuriam ordinis: *Secundo*, ut fiat ad Religionem strictiorem, sive arctiorem: hinc in *Extrav. 1. h. t.* omnibus mendicantibus conceditur transitus ad Carthusianos. *Tertio*, ut Superior tribuat licentiam transeundi, quam tamen si denegaverit, nihilominus transitus permissus est. c. 18. & ibi DD. *Eod.*

Tertius effectus est, quod Professio religiosa extinguat omnia voto personalia, & realia ante ipsam tam in saeculo, quam in Novitatu emissâ, solis illis exceptis, quæ concernunt jus tertii. c. 4. de Voto & Voti redempt. Suarez. tom. 3. de Relig. lib. 6. c. 14. n. 6. S. Th. 2. 2. q. 88. a. 12. qui q. 89. a. 8. consequenter docet, eum, qui vovit ingredi religionem arctiorem, & propriâ auctoritate ingressus est laxiorem, non teneri post Professionem adire strictiorem, quia prius votum simplex extinctum fuit per subsequens solenne. Interim talis peccat ingrediendo laxiorem, & propterea pro voto priori non impleto, poenitentia eidem imponi jubetur in c. 5. h. t. in 6.

Quartus est, quod Professio religiosa liberet à potestate patria. quatenus onerola, non verò quatenus professo favorabilis est, & ideo jura quidem suavitatis, & successionis retinet, si autem filio post professionem bona obveniunt, nil inde participat Pater, ex quo bona illa tunc ad peculium quasi castrense referuntur. *anth. Præbiteros. C. de Episcop. & Cleric. Quatenus tollat irregularitatem proveniente ex defectu natalium, dictum est ad tit. de filiis præbiter.*